

‘NEN 6079 is juist een fijne norm’

‘De brandweer is er om mensen te redden en ervoor te zorgen dat een brand niet overslaat naar de omgeving. Gebouweigenaren moeten beseffen dat hun pand bij brand verloren is’, aldus Ellard Roersma van de Vakgroep Veilig Bouwen van Brandweer Nederland.

Hartelijk werd hij begin dit jaar niet ontvangen: de NEN 6079. Met deze nieuwe norm wordt de brandveiligheid van zeer grote brandcompartimenten beoordeeld. Maar vanuit verschillende hoeken klinkt kritiek. Ellard Roersma en Herman Isendam hebben meegewerkt aan de totstandkoming van de NEN 6079 en snappen de negatieve reacties. ‘Maar het is wel koud-watervrees.’

DOOR CASPER FERWERDA

FOTOGRAFIE GINOPRESS

‘Waarom wordt er geen rekening gehouden met de omgeving?’ ‘De norm heeft niks te maken met echte brandveiligheid.’ ‘Krijgen we dagenlange rookoverlast voor de omgeving?’

De reacties op Twitter rond de publicatie van de NEN 6079 begin februari waren behoorlijk pittig. ‘Men moet eerst maar ervaring opdoen met deze norm, reageert Ellard Roersma, specialist risicobeheersing bij Veiligheidsregio Drenthe. ‘Het is vooral koud-watervrees.’ Als lid van de Vakgroep Veilig Bouwen van Brandweer

Nederland was hij nauw betrokken bij de totstandkoming van de NEN 6079. De norm heeft hetzelfde doel als de NEN 6060, die verscheen in 2015 en is een update van de methode Beheersbaarheid van Brand 2007, maar onderscheidt zich met een risicogerichte benadering. Roersma: ‘Er wordt door sommigen gedacht dat door de NEN 6079 enorme, onbeheersbare brandcompartimenten gaan ontstaan. Dat is niet waar.’

Herman Isendam, adviseur brandpreventie bij Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en tevens lid van de Vakgroep Veilig Bouwen, weerlegt die veronderstelling ook. ‘Bij het hanteren van de norm wordt wel degelijk goed naar de omgeving en vluchtveiligheid gekeken. De norm beperkt zich tot de factoren die het Bouwbesluit

2012 voorschrijft. Wanneer de vluchtveiligheid is verzekerd en de kans op branduitbreiding naar de omgeving afneemt, kunnen de eisen voor interne brandcompartimentering op basis van gelijkwaardigheid met Bouwbesluit 2012 afnemen. Dat is de essentie.'

REALISTISCHE BENADERING

Roersma en Isendam begonnen twee jaar geleden samen met andere NEN-commissieleden aan het opstellen van de nieuwe norm. In februari van dit jaar was de definitieve versie klaar. De NEN 6079 is bedoeld voor brandcompartimenten die groter zijn dan in het Bouwbesluit 2012 staan voorgeschreven. Het gaat om gebouwen, nieuwbouw en bestaande bouw, groter dan duizend vierkante meter en bij industrieel gebruik groter dan 2.500 vierkante meter. Bijvoorbeeld industriehallen, kantoorpanden en sportcomplexen. 'Gebouwen die nu ook al bestaan', aldus Isendam. Roersma: 'Het was zaak om de brandveiligheid voor dit soort panden nu goed te regelen.'

'DE MAATREGELEN DIE MOETEN WORDEN GETROFFEN WORDEN RISICOGERICHT BEPAALD'

Welke maatregelen moeten worden getroffen, wordt bij de NEN 6079 risicogericht bepaald. Wat kan er bij brand gebeuren en hoe groot is de kans daarop? Maatregelen en voorzieningen die de kansen op overslag of het falen van een brandwerende scheiding beïnvloeden, worden meegewogen. De omvang van een brandcompartiment is geen doel op zich. 'Met een realistische benadering onderscheidt de NEN 6079 zich van andere normen, die veelal regelgericht zijn', zegt Roersma. 'De kansen en risico's worden in kaart gebracht. Bij een loods vol appels wordt niet alleen gekeken naar de hoeveelheid appels, maar ook naar de appelsoort en het zuurstofgehalte in de loods, factoren die invloed hebben op de kans op brand. Ook risico's als brandstichting en technisch falen worden in kaart gebracht. Er is sprake van maatwerk. Bij een melkfabriek spelen andere factoren mee dan bij een bloemenkwekerij die net zo groot is.' De kans op brand wordt met statistieken berekend. Daarbij plaatste Brandweer Nederland enige tijd geleden nog de nodige vraagtekens, vertelt Roersma. Volgens hem zijn de bronnen redelijk betrouwbaar en komen er steeds meer waardevolle data beschikbaar. 'Het gaat onder andere om data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), gegevens van verzekeraars en rapporten van Team Brandonderzoek.'

OM TAFEL

Het vaststellen of een gebouw voldoet aan de NEN 6079 is een samenspel van de gebouweigenaar, een adviesbureau, het bevoegd gezag en de brandweer. Roersma: 'We gaan letterlijk samen om tafel om naar de brandveiligheid van het gebouw te kijken. Wat wil iemand er precies mee? De brandweer adviseert en werkt tegelijk aan het besef van de eigenaar over de brandrisico's. Iedere partij aan tafel heeft zo zijn eigen belangen. Wij willen dat er voorzieningen komen waardoor een eventuele brand zo klein mogelijk blijft. Maar daarvoor moet de eigenaar natuurlijk wel investeren. De adviseur vanuit de brandweer legt hem de gevolgen voor. Wil je minder maatregelen nemen en daarmee het risico lopen dat bij een brand jouw gebouw volledig afbrandt? Dan ben

je alles kwijt en kan het bedrijf niet meer worden voortgezet, zo leert de praktijk.' Het gebouw op zichzelf heeft immers niet de prioriteit van de collega's van repressie, gaat Roersma verder. 'De brandweer is er om mensen te redden en ervoor te zorgen dat een brand niet overslaat naar de omgeving. Een inzet moet veilig zijn voor hulpverleners. Daar gaat het om. We proberen de schade zoveel mogelijk te beperken, maar we zijn er niet om het gebouw te redden.'

COMPLEET VERHAAL

Een kant-en-klaar adviesrapport waarbij de brandweer geen inspraak heeft gehad, moet niet door brandveiligheidsadviseurs worden geaccepteerd, vindt Isendam. 'Wij nemen dan meteen contact op met het adviesbureau. Gelukkig zijn veel bureaus zeer professioneel en komt dit steeds minder voor. Maar sommige hebben nog steeds de neiging om, net als bij andere normen, de goede punten in een rapport uit te vergroten zodat andere aspecten minder opvallen. Bijvoorbeeld wanneer de kans op overslag zeer gering blijkt te zijn. Maar zo werkt het niet met de NEN 6079, het moet om het totale risico gaan.'

Om het complete verhaal over een gebouw en zijn omgeving in beeld te krijgen, is een gesprek over elkaars soms tegenstrijdige belangen cruciaal volgens Isendam. 'De ene keer is zo'n overleg wat makkelijker, bijvoorbeeld bij een locatie op de hei. Gaat het om een dichtbevolkt gebied, dan zijn ze lastiger. Een gemeente zit er bijvoorbeeld niet op te wachten om dagenlang belangrijke wegen te moeten sluiten door een brand. Voor de gesprekken hebben de brandveiligheidsadviseurs eerst contact met collega's van repressie. De aandachtspunten die zij aankaarten, nemen ze mee naar het overleg met de gebouweigenaar, een adviesbureau en het bevoegd gezag.'

ERVARING OPDOEN

Dat de NEN 6079 nu gereed is, betekent niet dat de klus geklaard is voor Isendam, Roersma en de Vakgroep Veilig Bouwen. Ze blijven kritisch kijken naar de norm. Isendam: 'De adviesrapporten die aan de hand van de NEN 6079 in Nederland worden opgesteld, worden geanalyseerd door ons en de schrijvers van de norm, Klaas Jan de Boer (Antea Group) en Peter van de Leur (DGMR). Eventuele knelpunten gaan we oplossen door de norm bij te schaven.'

'EEN GESPREK OVER ELKAARS SOMS TEGENSTRIJDIGE BELANGEN IS CRUCIAAL'

De beide heren hopen dat de kritiek in de tussentijd afzwakt. 'Toegegeven, de NEN 6079 is geen eenvoudige norm', zegt Roersma. 'Maar als je er regelmatig mee werkt, zul je zien dat hij makkelijker toepasbaar is dan bijvoorbeeld de NEN 6060 en het juist een fijne norm is om mee te werken.' Isendam: 'Momenteel reageert men nog ongenueanceerd en zijn het onderbuikgevoelens. Dat vind ik jammer. Via cursussen over de NEN 6079 kunnen de brandweer, verzekeraars, VNO-NCW en adviesbureaus meer kennis en inzicht krijgen. Voor de direct betrokkenen is het uiteindelijk een kwestie van ervaring opdoen. En bij vragen kun je een deskundige in jouw veiligheidsregio raadplegen. Uiteindelijk hopen we dat de NEN 6079 als een warm bad gaat aanvoelen.' ■